

KOKEMÄENJOEN YLÄOSAN KALATALOUSALUE

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2026

Kokemäenjoen yläosan kalatalousalue on oman toimialueensa asiantuntija valuma-alueeseen, vedenlaatuun, kalastukseen ja kalakantojen kestäväan kasvuun liittyvien asioiden hoidossa. Hallitus johtaa kalatalousalueen toimintaa apunaan nimitetty toiminnanjohtaja, puheenjohtaja sekä johtoryhmä ja nimetyt vastuuhenkilöt. Kalatalousalue on vesialueen omistajien ja alueen muiden toimijoiden yhteistyöelin. Sen toiminnan tarkoituksena on kehittää alueensa kalataloutta sekä edistää jäsentensä yhteistoimintaa kalavarojen kestäväan käytön ja hoidon järjestämiseksi.

Kokemäenjoen yläosan kalatalousalue on pinta-alaltaan 2 233,23 neliökilometriä, josta vesipinta-alaa on 15 849,25 hehtaaria. Keskeisen reittivesialueen muodostaa Melo-Kulo-Rautavesi-Liekovesi välinen vesialue aina Äetsään asti. Tähän laskee merkittävät vesialueet Mahnalanselän-Kirkkojärven alueelta Siuronkosken kautta ja Saikkalanjoki Tupurlanjärvestä. Eteläisellä alueella on Sammaljoki-Sammunjoki-alue, joka laskee Houhajärvestä edelleen etelänsuuntaan Kokemäenjokeen. Lisäksi merkittävä vesistöalue on Kouvatsanjoenreitti, joka laskee Mouhijärven kautta Kiikoisjärveen ja edelleen Sääksjärveen.

Kalatalousalueella on 273 vesialueen osakaskuntaa, joille kuuluu 94 % vesialueista. Yksityisiä vesialueen omistajia tai maakiinteistöihin kuuluvia vesialueita on 157 kpl ja näiden omistuksessa on 6% kalatalousalueen vesipinta-alasta.

Hallinto ja perustehtävät:

Kalatalousalueen hallitus huolehtii, että kalatalousalueen lakisääteiset tehtävät tulevat hoidettua. Näistä keskeisimpiä ovat KALPAN tehokas hyödyntäminen ja sen tietojen oikeellisuuden varmistaminen, omistajakorvauksien jakoperusteiden määrittely ja varojen tulouttaminen osakaskunnille. Lisäksi kehitetään hallituksen toimintaa ja verkostoidutaan muiden toimijoiden kanssa alueen kalatalouden edistämiseksi ja kehittämiseksi. Yksi hallituksen tehtävistä on alueen talouden hallinta ja toiminnan rahoituksen järjestäminen eri rahoituskanavia hyödyntäen. Hallitus myös huolehtii käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaisten esitysten toimeenpanosta ja seurannasta.

Kalavesien käytön ja hoidon suunnittelu:

Huolehditaan käyttö- ja hoitosuunnitelmassa päätettyjen rajoitusmääräysten toimeenpanosta, tiedottamisesta ja valvonnasta. Jatketaan suunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttamista. Lisätään yhteistyötä alueen eri yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa esimerkiksi nuorisotoiminnan kehittämiseksi.

Jatketaan tiedottamista kuhan istutuskiellosta, hauen ja toutaimen alamitasta, vapaa-ajan kalastuksen kahden verkon rajoituksesta ja ankeriaan poikkeusluvalla pidennetystä kalastusajasta. Pyynti sallittu 1.5-30.9. välisen ajan vuoden 2025 loppuun. Uusi poikkeuslupahakemus jätetään ennen poikkeusluvan vanhenemista. Käynnistetään soveltuvia toimenpiteitä vuonna 2025 hanketyönä laaditun virtavesien käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaisesti. Edistetään vaelluskalojen kulun mahdollistamista Kokemäenjoen vesistön alueella.

Jatketaan selvitystä yhteistyössä Sastamalan ja Nokian kaupunkien sekä Hämeenkyrön kunnan, maanomistajien ja alueiden muiden toimijoiden kanssa mm. Ritajärven luonnonsuojelualueen ja Suomun metsäjärvien kalastuksen nykytilanteesta ja selvitetään eri toimijoiden näkemykset alueiden kalataloudellisesta kehittämisestä. Mikäli kalataloudelliselle käytölle on tarvetta, tehdään suunnitelmat alueiden kalastuksen järjestämisestä tai muista jatkotoimenpiteistä. Jatketaan alueen palveluiden kehittämistä kalastajien, oppaiden, kaupallisten kalastajien ja muiden vesien käyttäjien tarpeet huomioiden.

Rajoitukset ja alamitat

Verkon solmuväli vähintään 50 mm Kulo-Rautavedellä ja 50 mm Mahnalanselällä, enintään 2 verkkoa/vapaa-ajan kalastaja alkaen vuodesta 2024, hauen ja toutaimen alamitta 50 cm koko toimialueella, ankeriaan pyynti on sallittu 1.5-30.9. välisen ajan vuoden 2025 loppuun asti.

Kalastuksenvallonta

Järjestetään alueen valvojille keväällä valvojatapaaminen kalatalousalueen valvontapainotusten ja käytänteiden yhtenäistämiseksi. Toiminnanjohtaja pitää valvojat ajan tasalla lakimuutoksista, uusista kalastusmääräyksistä ja muista hallituksen antamista ohjeista. Jatketaan ja pyritään laajentamaan vuonna 2025 ansiokkaasti aktivoitunutta valvontaa ja tiedotusta kalastusmääräyksistä.

Osakaskuntien ja yhtenäislupa-alueiden toiminta:

Osa vesialueen osakaskunnista ja omistajista on siirtänyt tehtäviensä hoidon sopimuksella kalatalousalueen hoidettavaksi. Jatketaan näiden tehtävien hoitamista sopimusten mukaisesti. Päivitetään osakaskuntien ja vesialueen omistajien kanssa tehdyt sopimukset uusimisen tullessa ajankohtaiseksi. Lisätään osakaskuntien yhteistyötä käynnistämällä neuvotteluja etenkin toimimattomien osakaskuntien kesken. Pyritään saamaan riittävän isot ja yhtenäiset lupa-alueet esim. yksi lupa-alue yhdellä järvelle tai järvenselälle. Hallitus päättää yhtenäislupien hinnoista ja kalastusmääräyksistä. Luvanmyynti järjestetään www.kalapassi.fi -verkkokaupan kautta. Lupien käteismyynti on Nippon Verkko Oy:ssä Tampereella ja K-Market Meijerinrannassa Sastamalassa.

Edunvalvonta:

Seurataan aktiivisesti alueella käynnissä olevia vesistö rakentamishankkeita ja annetaan niiden lupaprosessin eri vaiheissa tarvittaessa lausuntoja.

Ollaan mukana Kokemäenjoen kalatalousmaksuvarojen käytöstä päättävän työryhmän toiminnassa ja kalatalouden ohjausryhmässä. Ollaan mukana Ikaalisten reitin neuvottelukunnan toiminnassa sekä Kauvatsan reitin hankkeissa. Seurataan Kokemäenjoen reitin kunnostusyhdistyksen toimintaa kalatalousalueen toimialueella ja osallistutaan yhdistyksen toimintaan hallituksen päätöksen mukaisesti. Osallistutaan jokihelmisimpukan elinolosuhteiden parantamiseen liittyviin hankkeeseen.

Seurataan Putajan- ja Jaaranpatojen kalatieselvityksen etenemistä ja pyritään edelleen edistämään kalatien rakentamista yhtenä vaihtoehtona. Pyritään vaikuttamaan Mouhijärven vedenpinnan korkeuden nostamiseen. Seurataan alueelle tehtyjen kunnostusten ja istutusten tuloksellisuutta.

Hankkeet:

Kokemäenjoen yläosan kalatalousalue on perinteisesti ollut aktiivinen hankkeiden hakemisessa ja toteuttamisessa. Toiminnanjohtaja vastaa toiminta-avustuksen ja edistämismäärärahojen hakemisesta hallituksen ohjeistuksen mukaisesti. Uusia hankkeita vuodelle 2026 haetaan maltillisesti, että aiemmin haettujen ja jo myönnettyjen hankkeiden loppuunsaattamiseksi riittää aikaresursseja kalatalousalueen toimijoilla.

Pysyvien hankkeiden (nuorisotoiminta, kalastuksenvallonta ja tiedotus) rahoitusosuutta pyritään kuitenkin kasvattamaan sillä näiden hankkeiden toteuttamiseen kalatalousalueella on hyvät ja rutinoituneet menetelmät joita voidaan rahoitusosuuden kasvaessa edelleen laajentaa ja monipuolistaa. Edistämismäärärahoja haetaan vuodelle 2026:

- kalastuksenvallontaan ja sen kehittämiseen, valvojien koulutukseen
- nuorisotoimintaan, sen kehittämiseen ja yhteistyön tehostamiseen
- Tiedotus ja viestintä

Kalatalousmaksuvarat:

- hauen lisääntymisen edistäminen (yhteistyössä ELY-keskuksen sekä naapuri kalatalousalueiden kanssa) Pyritään edistämään haukihankkeen jatkotoimenpiteiden käynnistämistä.

Jatketaan vuonna 2024, ja 2025 rahoitusta saaneita hankkeita sekä haetaan rahoitusta uusille alla esitetyille hankkeille.

- Kalastusmahdollisuuksien lisääminen
- Virtavesien kunnostuksen käynnistäminen
- Voimalaitos merkinnät
- Kalastuksen valvontaan ja seurantaan kasvatetaan osuutta vuodelle 2026

- Nuorisohanke kasvatetaan osuutta vuodelle 2026
- Tiedotushanke resurssiin suhteutettu osuus hakuun 2026

Ensisijaisesti hankkeisiin haetaan rahoitusta ELY:ltä. Lisäksi kalatalousalue käyttää omaa rahaa, pyytää osakaskunnilta osallistumista hankkeiden rahoitukseen ja kohdentaa vastikkeetta tehtyä työtä hankkeille. Lisäksi on tarpeen kartoittaa muita mahdollisia rahoituskanavia (Leader-rahoitus) kalatalouden edistämiseksi alueella ja lisätä yhteistyötä kaupunkien ja kuntien kanssa hankkeiden toteuttamiseen.